

Β. Παπανδρέου-Λαλιώτης: Φιλία και σύγκρουση

Η προσωπική αντιπαλότητα δεν επενεργεί διαλυτικά (προς το παρόν, τουλάχιστον), αλλά δυσκολεύει σημαντικά, πολλές φορές, το έργο της κυβέρνησης

■ Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μια κυβέρνηση τριάντα, σαράντα ή και πενήντα, ατόμων δεν μπορεί να αποτελείται μόνο από φίλους. Στην πορεία των πραγμάτων, θα εκδηλωθούν και ανυθεσίες και συγκρούσεις, ενώ πάντοτε παρούσες είναι οι προσωπικές αντιπάθειες και οι συγκρουόμενες φιλοδοξίες. Με αυτήν τη λογική, η κυβέρνηση του κ. Κ. Σημίτη έχει να αντιμετωπίσει σειρά από μονιμότερες συγκρούσεις, με έντονο προσωπικό χαρακτήρα, οι οποίες μπορεί να μην επενεργούν διαλυτικά (προς το παρόν, τουλάχιστον...), αλλά δυσκολεύουν αφάνταστα, σε ορισμένες περιπτώσεις, το έργο της κυβέρνησης και του ίδιου του πρωθυπουργού.

Μόλις την περασμένη εβδομάδα, εκδηλώθηκε δις η αντίθεση που χαρακτηρίζει τις σχέσεις του υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΠΕΧΩΔΕ) κ. Κ. Λαλιώτη και της υπουργού Ανάπτυξης κ. Βάσως Παπανδρέου. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην επιτροπή που όρισε ο κ. Σημίτης για να

τεταμένον μετώπου.

Δεν είναι εύκολο να χαράξει κανείς την πορεία των σχέσεων του κ. Λαλιώτη και της κ. Βάσως Παπανδρέου, μια πορεία που τους οδήγησε, μέσα σε μια δεκαετία, από τη φιλία στη σύγκρουση. Είναι σαφές, όμως, ότι τα αίτια είναι βαθύτερα από την ευθνή απλώς για τις καθυστερήσεις στις περιβαλλοντικές μελέτες. Πολλοί εκτιμούν ότι τα κορυφαία σημεία αυτής της σχέσης ήταν η απουσία του κ. Λαλιώτη από το δείπνο των «Τεσσάρων», η σύγκρουση, με αφορμή το Καζίνο του Φλοίσθου, και τα διαφορετικά στρατόπεδα στα οποία βρέθηκαν τον Ιούνιο του 1996, κατά το Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Το ενδιαφέρον ίσως είναι ότι τους δύο υπουργούς δεν τους χωρίζουν σοβαρές πολιτικές διαφορές, αλλά ότι η αντίθεσή τους έχει έντονο το προσωπικό στοιχείο. Οι συγκρούσεις εκδηλώνονται με δευτερευούσης σημασίας αφορμές (όπως αυτή για τις περιβαλλοντικές μελέτες), ή με έναν πόλεμο υπογείως, διά του Τύπου, πιο συχνά υποειδημένο παρά πραγματικό.

Με την κομψότητα που συνήθως τον διακρίνει στο χειρισμό προσωπικών σχέσεων, ο κ. Σημίτης έχει κάνει διακριτικές συστάσεις και προς τις δύο πλευρές επιτυγχάνοντας ενίοτε ορισμένες εκκευριές. Το βέβαιο είναι ότι δεν θα ήθελε σε καμιά περίπτωση να έχει να επιλέξει μεταξύ μιας υπουργού, που τον στήριξε αποφασιστικά στην πορεία του προς την εξουσία, κι ενός στελέχους, το οποίο ο ίδιος ο πρωθυπουργός φρόντισε να προφυλάξει από τις συνέπειες της

στάσης του κατά το συνέδριο. Όπως και σε άλλες περιπτώσεις, η λογική του κ. Σημίτη είναι ότι το ΠΑΣΟΚ δεν έχει πλεονάζον δυναμικό για να το σπαταλά σε διάφορες συγκρούσεις. Ο ίδιος άλλωστε θεωρεί ότι δίνει προσωπικά το παράδειγμα «των σχέσεων καλής συνεργασίας», ακόμη και με στελέχη που τον πολέμησαν προσωπικά, με τον πιο σκληρό τρόπο.

Το ερώτημα για όσους παρακολουθούν απ κοντά τα κυβερνητικά δρώμενα είναι αν θα μπορέσουν να υπάρξουν τέτοιες «σκέυεις καλής συνεργασίας» μεταξύ του κ. Λαλιώτη και της κ. Βάσως Παπανδρέου. Κατά το πρόσφατο παρελθόν, ο κ. Σημίτης είχε αντιμετωπίσει παρόμοια αντίθεση, αυτήν μεταξύ του κ. Γιάννου Παπαντωνίου και του κ. Αλέκου Παπαδόπουλου, με τη σολομώντριο λύση της παραγωγής και των δύο: ο κ. Παπαδόπουλος μετακινήθηκε στο υπουργείο Δημοσίας Διοίκησης, Εσωτερικών και Αποκέντρωσης, ενώ ο κ. Παπαντωνίου ανέλαβε και το υπουργείο Οικονομικών. Τέτοιες λύσεις, όμως, δεν είναι πάντοτε εύκολο να βρεθούν.

Πόσο μάλλον που, στην προκειμένη περίπτωση, η αντίθεση των προσώπων φαίνεται να συνοδεύεται και από σύγκρουση φιλοδοξιών. Η κ. Βάσω Παπανδρέου έχει κατοχυρωθεί τρόπον τινά, ως «το δεύτερο τη τάξει» στέλεχος του εκσυγχρονιστικού ρεύματος και, κατά προέκταση, των νικητών της διαδοχής Αντιθέτως, ο κ. Λαλιώτης υποστηρίζει τον κ. Σημίτη κατά την ψηφοφορία για την εκλογή πρωθυπουργού, αλλά συνετάχθη με τον κ. Ακη Τσοκατζόπουλο στο συνέδριο. Ο κ. Σημίτης χρειάστηκε να αντισταθεί σε αρκετές πιέσεις στελεχών του εκσυγχρονιστικού ρεύματος, που ζητούσαν μετά το συνέδριο να σταλεί στον κ. Λαλιώτη ο λογαριασμός. Είναι αλήθεια, όμως, ότι στη συνέχεια ο κ. Λαλιώτης επέδειξε νομιμοφροσύνη, πλήρη αποδοχή των γεγονότων και εργάστηκε εποικοδομητικά και κατά την προεκλογική περίοδο, και κατά τις μετεκλογικές δυσκολίες. Παρά ταύτα, είναι σαφές ότι δεν έχει ακόμη κατορθώσει να βρει το ρόλο του στο «μετα-Ανδρείκό» ΠΑΣΟΚ, και η αναζήτησή του συνοδεύεται από αμηχανία.

Ό,τι και αν συμβαίνει, πάντως, αυτή η παρατεινόμενη σύγκρουση βλάπτει και τους δύο προς όφελος τρίτων. Είναι χαρακτηριστικό, για παράδειγμα, το κούνημα που το οποίο αντιμετωπίζουν την κατάσταση ο κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, ή ο κ. Γιάννος Παπαντωνίου. Από την άλλη πλευρά, η ρευστότητα έχει κάτι το φυσιολογικό. Η επικράτηση Σημίτη ανέτρεψε πλήρως τις εσωκομματικές ιεραρχίες στην κυβερνητική παράταξη, και ως εκ τούτου αυτές οι ιεραρχίες συγκροτούνται σχεδόν εξ αρχής. Οι διαγκωνισμοί, οι συγκρούσεις, οι αντιθέσεις, οι φιλοδοξίες είναι φυσιολογικά συμπτώματα, σε έναν πολιτικό κόρο που γνώρισε τόσο ραγδαίες αλλαγές σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, και ο οποίος αναδιατάσσει το στελεχικό δυναμικό του, τα πρόσωπα και τις πολιτικές. Αρκεί φυσικά να μην πλήττει η συνολική συνοχή του. Κυρίως, δε, που βρίσκεται και στην κυβέρνηση...

Η παρατεινόμενη αντιπαλότητα βλάπτει και τους δύο πολιτικούς προς όφελος τρίτων...

επεξεργασθεί το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις προμήθειες και τα έργα του Δημοσίου μετόχου ο νομικός του σύμβουλος κ. Γ. Παπαδημητρίου, ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδης και οι υφυπουργοί Δημοσίων Έργων και Ανάπτυξης κ.κ. Χρ. Βερελής και Μιχ. Χρυσόχοιδης. Λέγεται ότι η επιλογή των υφυπουργών αντί των υπουργών ήταν «επιλογή αποφόρτισης» ενός ήδη